

Chấp hành dự toán, quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 chưa nghiêm

12:02 24/05/2023

Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách đề nghị Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương rút kinh nghiệm và chấn chỉnh việc lập, chấp hành dự toán, quyết toán ngân sách Nhà nước 2021 không nghiêm.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc trình bày Báo cáo quyết toán ngân sách nhà nước năm 2021. (Ảnh: TTXVN)

Ngày 23/5, Quốc hội đã nghe các báo cáo, kiểm toán, thẩm tra về quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021.

Số chuyển nguồn kinh phí sang năm lớn

Trình bày Báo cáo quyết toán ngân sách nhà nước năm 2021 tại buổi họp, Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc cho biết Chính phủ đã quán triệt quan điểm tập trung ưu tiên, nỗ lực cao nhất cho công tác phòng, chống dịch COVID-19 và đảm bảo an sinh xã hội, ổn định đời sống nhân dân.

Các bộ, cơ quan trung ương và địa phương đã nghiêm túc thực hiện chi ngân sách bám sát dự toán được giao; rà soát, cắt giảm tối thiểu 50% kinh phí hội nghị, công tác trong và ngoài nước, tiết kiệm thêm 10% chi thường xuyên khác còn lại của năm 2021; thu hồi các khoản chi thường xuyên chưa thực sự cần thiết, chậm triển khai để tập trung nguồn lực cho phòng, chống dịch COVID-19.

Tuy nhiên, Bộ trưởng Bộ Tài chính cũng đánh giá trong thực hiện, tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công còn thấp; việc tổ chức triển khai thực hiện một số chính sách đảm bảo an sinh xã hội còn chậm; số chuyển nguồn kinh phí sang năm sau còn lớn; việc quản lý sử dụng kinh phí ngân sách Nhà nước ở một số bộ, ngành, địa phương còn sai phạm; việc chấp hành thời hạn báo cáo quyết toán chưa đảm bảo theo đúng quy định.

Trên cơ sở tiếp thu ý kiến kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, ý kiến thẩm tra của Ủy ban Tài chính ngân sách và Kiểm toán Nhà nước, Chính phủ trình Quốc hội quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 như sau: Tổng số thu cân đối ngân sách Nhà nước là 2.387.906 tỷ đồng. Trong đó, số thu ngân sách Nhà nước theo dự toán là 1.591.411 tỷ đồng; thu chuyển nguồn năm 2020 sang năm 2021 là 643.406 tỷ đồng; thu từ kết dư năm 2020 là 140.410 tỷ đồng; và thu từ quỹ dự trữ tài chính theo quy định của Luật ngân sách Nhà nước là 12.679 tỷ đồng.

Tổng số chi cân đối ngân sách Nhà nước là 2.484.439 tỷ đồng. Trong đó, chi ngân sách Nhà nước theo dự toán là 1.708.088 tỷ đồng; chi chuyển nguồn sang năm 2022 là 776.351 tỷ đồng. Bội chi ngân sách Nhà nước là 214.053 tỷ đồng.

Báo cáo kiểm toán quyết toán ngân sách nhà nước năm 2021, Tổng Kiểm toán nhà nước Ngô Văn Tuấn cho biết Kiểm toán Nhà nước đã kiến nghị tăng thu giảm chi ngân sách Nhà nước gần 34.600 tỷ đồng; kiến nghị xử lý khác hơn 37.000 tỷ đồng; kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế, ban hành mới 270 văn bản không phù hợp với quy định pháp luật hoặc chưa phù hợp với thực tiễn.

Về dự toán thu ngân sách Nhà nước, Tổng Kiểm toán nhà nước cho hay tại thời điểm lập dự toán tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp, Chính phủ dự báo thận trọng dẫn đến ước thực hiện thu năm 2020 làm cơ sở dự toán năm 2021 thấp; lập dự toán thu một số chỉ tiêu thu chưa phù hợp, trong đó dự toán thu tiền sử dụng đất do các địa phương lập thấp hơn so với khả năng thu dẫn đến việc thực hiện năm 2021 vượt 74% so với dự toán giao.

Dự toán chi ngân sách Nhà nước cho đầu tư phát triển đạt 96,6% kế hoạch; về dự toán chi thường xuyên, kết quả kiểm toán cho thấy giao dự toán đầu năm cho các bộ, cơ quan trung ương và địa phương chậm so với quy định, giao bổ

sung vào thời điểm cuối năm dẫn đến các đơn vị không kịp thực hiện phải chuyển nguồn, có đơn vị phải hủy dự toán được giao.

Tổng Kiểm toán Nhà nước Ngô Văn Tuấn trình bày Báo cáo kiểm toán quyết toán ngân sách nhà nước năm 2021. (Ảnh: TTXVN)

Kiểm toán nhà nước đề nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo Bộ Tài chính, các bộ, cơ quan trung ương, địa phương, đơn vị được kiểm toán thực hiện đầy đủ, kịp thời các kết luận, kiến nghị kiểm toán. Các bộ, cơ quan liên quan tổ chức kiểm điểm, chấn chỉnh trong việc đề xuất bổ sung dự toán chi thường xuyên nguồn viện trợ không hoàn lại của nước ngoài còn sai sót, chưa đảm bảo tiêu chí “đủ điều kiện, hồ sơ chứng từ đưa vào quyết toán năm 2021” dẫn đến sau khi được Quốc hội thông qua dự toán bổ sung để quyết toán nhưng một số đơn vị không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ.

Lập dự toán thu, chi không sát

Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách Lê Quang Mạnh cho biết qua kết quả giám sát của Ủy ban Tài chính, Ngân sách và báo cáo kiểm toán quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 cho thấy kỷ luật, kỷ cương trong lập, chấp hành dự toán, quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 chưa nghiêm, công tác quyết toán ngân sách Nhà nước chậm đã nêu trong các nghị quyết của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cần chấn chỉnh, nhưng chưa được khắc phục. Tình trạng điều chỉnh thông tin, số liệu quyết toán sau thời gian chỉnh lý, tổng

hợp quyết toán ngân sách Nhà nước không phù hợp quy định Luật ngân sách Nhà nước chậm được khắc phục.

Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách đề nghị Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương rút kinh nghiệm và chấn chỉnh việc lập, chấp hành dự toán, quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 không nghiêm, không đúng quy định; làm rõ trách nhiệm đối với các Bộ, ngành, địa phương chậm lập, gửi báo cáo quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021, quyết toán các khoản thu, chi ngân sách Nhà nước còn nhiều sai sót, hạch toán không đầy đủ... ảnh hưởng đến công tác thẩm định, thẩm tra, tổng hợp quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021; xác định lộ trình xử lý dứt điểm các tồn tại, hạn chế kéo dài nhiều năm.

Về quyết toán thu ngân sách Nhà nước năm 2021, theo báo cáo của Chính phủ, quyết toán thu ngân sách Nhà nước tăng 233.327 tỷ đồng so với dự toán, tỷ lệ động viên thu ngân sách Nhà nước năm 2021 đạt 18,7% GDP. Theo Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách, nhiều ý kiến cho rằng, mặc dù bị ảnh hưởng nặng nề của dịch bệnh COVID-19, quyết toán thu ngân sách Nhà nước đạt kết quả như trong báo cáo, ngoài lý do **lập dự toán** thận trọng, các khoản thu về nhà đất, chứng khoán, dầu thô tăng cao... là sự nỗ lực lớn của cả hệ thống chính trị, người dân, doanh nghiệp.

Nhiều ý kiến cho rằng, trong năm 2021 đã thực hiện nhiều chính sách miễn, giảm thuế, phí mà số tăng thu ngân sách Nhà nước năm 2021 vượt rất cao là do công tác lập dự toán một số khoản thu chưa sát, như lập dự toán thu tiền sử dụng đất nhiều năm thấp hơn số thực hiện năm trước. Một số ý kiến đề nghị, trong bối cảnh khó xác định chính xác dự toán thu ngân sách Nhà nước, cần nghiên cứu, sửa đổi Luật ngân sách Nhà nước để có cơ chế, chính sách quản lý chặt chẽ, sử dụng hiệu quả, không dàn trải, thất thoát, lãng phí số tăng thu ngân sách Nhà nước.

Về quyết toán chi ngân sách Nhà nước năm 2021, đa số ý kiến cho rằng quyết toán chi ngân sách Nhà nước (bao gồm cả số chi chuyển nguồn năm trước chuyển sang) đạt mức rất thấp là do công tác lập dự toán chi không sát, giải ngân đầu tư công chậm, không tổ chức triển khai thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia trong năm 2021. Việc hủy bỏ dự toán, chuyển nguồn lớn, gây lãng phí nguồn lực, ảnh hưởng đến việc thực hiện chính sách kinh tế, chính sách an sinh xã hội của Nhà nước.

Ủy ban Tài chính, Ngân sách nhất trí theo đề nghị của Chính phủ và Kiểm toán Nhà nước trình Quốc hội phê chuẩn quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021. Đồng thời, đề nghị Quốc hội giao Chính phủ chỉ đạo các Bộ, ngành địa phương

tiếp tục rà soát các khoản chi chuyển nguồn năm 2021 sang năm 2022. Chính phủ, Kiểm toán Nhà nước chịu trách nhiệm về nội dung, thông tin, số liệu quyết toán ngân sách Nhà nước năm 2021 bảo đảm tính chính xác, trung thực, đầy đủ, đúng quy định của pháp luật.

PV (Nguồn TTXVN)